

Gebėjimų nerealizuojančių vaikų klausimynas

PASKIRTIS. Klausimynas skirtas 2–4 klasių mokinių mokymosi veiklos ir elgesio ypatumams nustatyti, jei tų mokinių akademiniai pasiekimai yra menkesni, nei jų (numanomas) mokymosi potencialas leistų turėti. Tokių mokinių atpažinimas yra itin sudėtingas, nes jie yra tarsi „dvigubai nematomi“ – neišsiskiria iš bendraamžių nei savo pažymiais, nei pasiekimų testų rezultatais.

STRUKTŪRA. 21 klausimyno teiginiai aprašo 2–4 klasių mokiniams būdingus gebėjimų nerealizavimo požymius:

- gabaus vaiko ypatumus (pvz., „turi lakią vaizduotę“, „turi daug jį dominančios srities žinių“, „eksperimentuoja, tyrinėja“ ir kt.);
- gebėjimų nerealizavimo rizikos veiksnius (pvz., „prasti mokymosi įgūdžiai“, „lengvai išsiblaško, neatidus (-i)“, „trūksta motyvacijos mokytis“, „nepasitiki savimi“ ir kt.).

PILDYMO TRUKMĖ. Neribojama. Paprastai klausimyno pildymas užtrunka 5 min.

KLAUSIMYNO PILDYMO NURODYMAI. Klausimyną pildo vaiko klasės mokytojas. Jis turi būti bent pusę metų mokęs vaiką ir gerai jį pažinoti. Pildydamas klausimyną mokytojas turėtų įvertinti, ar kiekvienu teiginiu aprašoma savybė yra būdinga vertinamam vaikui. Jei, mokytojo nuomone, teiginys yra tinkamas apibūdinti vaiką, atsakymas žymimas stulpelyje TAIP. Jei, mokytojo nuomone, teiginys netinka apibūdinti vaiką, atsakymas žymimas stulpelyje NE.

REZULTATŲ SKAIČIAVIMAS. Gebėjimų nerealizuojančių vaikų klausimyną sudaro 2 skalės: Gabumų požymių ir Gebėjimų nerealizavimo rizikos veiksnių. 1 lentelėje pateikiami skalėms priklausantys teiginiai.

1 lentelė. Gebėjimų nerealizuojančių vaikų klausimyno (2–4 klasės) skalių teiginiai

Skalė	Teiginiai
Gabumų požymių	5, 7, 8, 10, 12, 16
Gebėjimų nerealizavimo rizikos veiksnių	1, 2, 3, 4, 6, 9, 11, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21

Kiekvienos skalės įvertis suskaičiuojamas sudedant atitinkamos skalės pažymėtus teiginių taškus. Vaiko Gabumų požymių skalės įvertis gali svyruoti nuo 0 iki 6, Gebėjimų nerealizavimo rizikos veiksnių – nuo 0 iki 15.

Jeigu Gabumų požymių skalės įvertis yra 3 ir daugiau taškų, tikėtina, kad toks vaikas dėl menkų mokymosi įgūdžių, netinkamo elgesio ar kitų priežasčių nerealizuoja savo gebėjimų. Tačiau, jeigu vaikas surinko tik Gebėjimų nerealizavimo rizikos veiksnių skalės taškus, o Gabumų požymių skalės įvertis yra 0–2 taškai, tikėtina, kad toks vaikas būtų vertinamas tik kaip menkų pasiekimų mokinys.

Gebėjimų nerealizuojančių vaikų klausimynas

Lentelėje išvardyti mokinių mokymosi veiklos ir elgesio ypatumai. Šis sąrašas skirtas vaikui, kuris dėl įvairių priežasčių mokosi prasčiau nei galėtų, apibūdinti.

Atidžiai perskaitykite kiekvieną teiginį ir įvertinkite, ar teiginiu aprašoma savybė yra būdinga vertinamam vaikui. Jei, Jūsų nuomone, teiginys yra tinkamas apibūdinti vaiką, atsakymą žymėkite stulpelyje TAIP. Jei, Jūsų nuomone, teiginys netinka apibūdinti vaiką, atsakymą žymėkite stulpelyje NE.

Vaiko vardas, pavardė Gimimo data

Mokykla Klasė

Mokytojo vardas, pavardė Pildymo data

		TAIP	NE
1.	Prasti kontrolinių darbų rezultatai	1	0
2.	Nemėgsta besikartojančios veiklos, kai reikia įtvirtinti įgūdžius	1	0
3.	Lengvai išsiblaško, neatidus (-i)	1	0
4.	Nebaigia ir (ar) atmetinai atlieka užduotis	1	0
5.	Turi daug jį (-ą) dominančios srities žinių	1	0
6.	Prasti mokymosi įgūdžiai	1	0
7.	Greitai išmoksta naujų dalykų	1	0
8.	Turi lakią vaizduotę	1	0
9.	Pasinaudoja bet kokia galimybe nedirbti pamokos metu	1	0
10.	Turi gerą humoro jausmą	1	0
11.	Baiminasi galimos nesėkmės ar netobulo atlikimo, todėl atsisako naujos veiklos	1	0
12.	Eksperimentuoja, tyrinėja	1	0
13.	Nepasitiki savimi	1	0
14.	Nusišalina nuo klasės veiklos	1	0
15.	Renkasi per sunkias ar per lengvas užduotis	1	0
16.	Ypač domisi kuria nors sritimi	1	0
17.	Turi neigiamą ar abejingą požiūrį į mokyklą, mokymą(-si)	1	0
18.	Trūksta motyvacijos mokytis	1	0
19.	Vengia varžymosi, nuleidžia rankas susidūrus su kliūtimis	1	0
20.	Žodžiu atliekamų užduočių kokybė daug geresnė nei atliekamų raštu	1	0
21.	Nuolat atsisako atlikti užduotis, sakydamas (-a), kad jau moka	1	0

Gabumų požymių (5, 7, 8, 10, 12, 16)